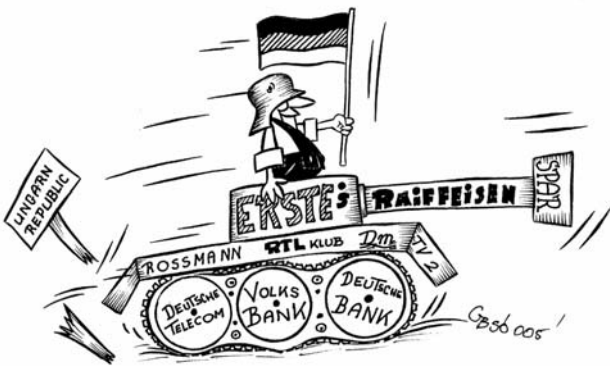

HÁZUNK TÁJÁRÓL

- ◆ Országszerte elindult a pártszavazás
- ◆ Avante!-fesztivál Lisszabonban
- ◆ Friss erőkre várnak az erzsébetvárosiak (5. oldal)
- ◆ Egy nyílt levél utóélete (8. oldal)

VÉLEMÉNYEK

- Szégyen és gyalázat
- Csökkent a népesség
- Szelektív emlékezet
- „Ki gépen száll fölébe...” (6. oldal)

ÉS MEGINT: DRANG NACH OSTEN!

CIKKEINKBŐL

- ◆ Magyar vonatkozású hírek az Európai Parlamentből
- ◆ Kilenc kommunista a japán parlamentben
- ◆ Szavazatokat szerezni mindenáron
- ◆ Globális összefogással a gátlástalan tőke ellen (2. oldal)

TÁRSADALOM – KULTÚRA

- „ – A XIX. század magyar művészetét a maga komplexitásában bemutató album hiánypótló kiadvány – kezdi bevezetőjét Bereczky Lóránd.”
- „1941 második felében készült képeket mutat be az „Adler egyenruhában” című kiállítás. A véletlenül előkerült fotókat Tima-Horváth József szakaszvezető, a Ford magyarországi képviselőjének egykori vezetője készítette, aki Budapestről Dnyepropetrovszkig jutott el.”
- „A Bács-Kiskun megye déli részén, Bajától harminc kilométerre levő Hajos elsősorban a 26 hektár területen kialakított, Európában a legnagyobb összefüggő, különálló pincefalujáról lett híres.” (7. oldal)

A német baloldal a választások előtt

Három párt számít a baloldali szavazók voksaira a szeptember 18-án tartandó választásokon. A Schröder-kormány neoliberais „reformjai” miatt népszerűtlenné vált szociáldemokrata SPD most egy fél „balra át”-tal próbálkozik szavazatokat szerezni. A zöldek bázisát elsősorban a nagyvárosokban élő, a párt vezetőségénél radikálisabb gondolkodású értelmiségiek és a környezetvédő mozgalmak tagjai jelentik. Az antiliberais erőket a közelmúltban alakult Baloldali Párt képviseli, amely két reaktívált politikussal, Gregor Gysivel, a keletnémet „utódpart”, a PDS alapító elnökével, és Oskar Lafontaine-nel, az SPD-nek háttal fordított volt pénzügyminiszterrel az élén új alternatívát jelent a politikai mezőnyben.

A Schröder vezette szociáldemokraták gőzerővel kampányolnak

A Bal, a „Linkspartei” két vezetője interjút adott a *Neues Deutschland* (ND) munkatársának, amelyet a berlini lap a párizsi *l'Humanité*-vel egyszerre közölt. Az újságíró első kérdése az volt, hogy minek tulajdonítható a Bal népszerűségének a gyors növekedése. Lafontaine szerint a párt sikere elsősorban a kormánypartok a munkavállalókat és a nyugdíjasokat sújtó gazdaságpolitikájának tulajdonítható. A németek nem felejtik el, hogy az SPD és a zöldek, az ellenzék támogatásával, katonákat küldött a törvénytelen afganisztáni háborúba.

A választópolgárok tekintélyes részének nem tetszik ez a politika, amelyet a média kilencven százaléka viszont támogat. Gysi megjegyezte, hogy a Baloldali Párt követeli a béreknek a termelékenységgel arányos növekedését, a korábbi szociális vívmányok megvédését, az 1400 eurós minimálbér

és 800 eurós minimál nyugdíj bevezetését. A PDS volt elnöke szerint „az egyedüli párt vagyunk, amelyik a jelenlegi széljárdással szembenegy”.

A ND munkatársa megjegyezte, hogy vetélytársaik „diabolizálják” a pártot, és próbálják elretteníteni a választókat a Baltól. Gregor Gysi hangsúlyozta, hogy „a Bundestag tagjaként korábban sohasem tapasztalt gyűlölettel találkoztam”. „A mostani támadások elsősorban Lafontaine ellen irányulnak, aki „közülük való”, és áruháznak tartják. „Lafontaine-nel és másokkal a Baloldali Pártot szervezzük, ami erősebb lesz, mint a PDS volt.” „A politikai elit et-től fél.”

Az újságíró megkérdezte Lafontaine-től, hogy az SPD-től történt távozása nem jelent-e

megfutamodást. A politikus szerint „a kormánypartok közös politikai programja, amelyet Schröder, Lafontaine illetve Joschka Fischer írt alá, a kosovói háborúban való német részvétel, valamint a gazdasági és szociális irányváltásával felbomlott”. „A felelősséget nem tudtam tovább vállalni.”

A múlthoz való visszatérés vádját Lafontaine azzal utasította vissza, hogy „a hetvenes években alacsony volt a munkanélküliség és a fejlődés útjébe kielégítő volt”. A gazdasági növekedés előnyeit főleg az alacsony jövedelműek élvezték. A nyolcvanas-kilencvenes évek megváltozott gazdaságpolitikája viszont megbukott. A

múlthoz nem lehet visszatérni, de elutasítjuk azt a rendszert, ahol egyre csökkennek a dolgozók jogai. Lafontaine szerint „nem vagyunk jövőellenesek, de nem hisszük, hogy a szocialistának nevezett rendszer bukása a manchesteri kapitalizmusoz való visszatérést igazolná”.

Ellenzéki erőként milyen politikai befolyása lehet a Balnak? – kérdezte a ND tudósítója. Gysi hangsúlyozta, hogy „programunkat a választók ismerik”. A párt erősödése növekvő befolyást jelenthet a parlamentben, amit a hatalomnak is tudomásul kell vennie.

(Folytatás a 2. oldalon)

A romák helyzete a magyar oktatási rendszerben

Lapunk rendszeresen beszámol a roma kérdéssel foglalkozó „Öt Szalon” sajtóbeszélgetés eseményeiről. A szeptemberi tanévnyitó előtt az oktatás helyzete és az iskolaválasztás kérdése volt a sorozat napirendjén, amelynek házigazdája Debre Krisztina volt.

Felmérések szerint a hátrányos helyzetűek – köztük a roma tanulók – oktatásának eredményességét döntően befolyásolja, hogy nagy többségben szegregált körülmények között tanulnak. Az előző tanévben mintegy 3000 roma többségű osztály, köztük 1253 homogén cigány osztály létezett az alapfokú oktatásban. Az utóbbi időben a folyamat oktatási intézményeken belüli szegregációtól az iskolák közötti elkülönülés irányában toldott el. Mintegy 180 olyan általános iskola működik jelenleg Magyarországon, ahova főleg roma diákok járnak.

Kadét Ernő, az Oktatási Minisztérium szakértője azt mondta, hogy hátrányos helyzetűnek tekinthető az a diák, akinek a szülei munkanélküliek, maximum nyolc osztályt végeztek, és rendszeres családvédelmi támogatást kapnak. „Nagy különbség van a szegény és gazdag gyermekek, illetve az egyes iskolák között.” Báder Iván, az Erdélyi utcai is-

kola igazgatója szerint „direkt és spontán szegregáció létezik”. „Folyamatosan növekszik a szegregált intézmények száma, több olyan iskola található például Heves megyében, amelyekbe kizárólag roma gyerekek járnak.” Központi feladat

lenne, hogy „ezekben az iskolákban is megvalósuljon a minőségi oktatás”. A szegregáció kérdésében, a kis településeken lévő intézmények fenntartásában vagy megszüntetésében nagy szerepük van a helyi önkormányzatoknak. Báder megjegyezte azt, hogy nem lehet felzárkózásról beszélni, ha a hatóságok folyamatosan státusokat szüntetnek meg. A „roma többségű iskolákban általában idős, 50–60 éves pedagógusok

tanítanak, akik az új kihívásokkal már nehezen tudják követni”. A néhány diplomás romaszármazású fiatal pedig nem az oktatásban, hanem más területeken helyezkedik el.

A „fogytékossá” való minősítés kérdésében Magyarország jóval a világátlag felett van, ami elsősorban a roma tanulók elkülönített oktatását „segíti elő”. Hazánkban mintegy nyolcszáz, a fogytékosnak minősítettek számára fenntartott osztály van, ahol minden tanuló cigányszármazású. Az oktatási tárca a szelekciók csökkentésével próbálja korlátozni az iskolák közötti különbséget. Az általános iskolák az elsősök beiskolázásakor a jövőben nem válogathatják meg leendő tanulóikat, de az előzetes, „tájékoztató beszélgetés” lehetőséget nyújthat a kibúvóra. A középiskolai felvételen a szelekció tovább folytatódik, a jobb képességű diákok kerülnek a gimnáziumokba és a szakközépiskolákba, a többiek pedig a szakiskolákba. A hátrányos helyzetű tanulók többsége a szakképzésbe áramlik, a leginkább piacképtelen szakmákat adó osztályok és iskolák általában velük töltődnek fel.

(Folytatás a 3. oldalon)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Szeptember 7. Több hónapos huzavona és három körzetben megismételt képviselő-választás után Albániában az új miniszterelnök Sali Berisha, a Demokrata Párt vezére lett, akit 1997-ben egyszer már elsőpórt a népharag a mindent elborító korrupció és bűnözés miatt. Az EBESZ álláspontja szerint a választások „majdnem szabályosak voltak”. Albánia középtávú célja az európai integráció és a NATO-tagság elérése.

Szeptember 8. Az európaiak hetvenkét százaléka nem helyesli George Bush külpolitikáját, és ötvenöt százalék szerint az európai államoknak az USA-étől függetlenebb kül- és biztonságpolitikát kellene folytatniuk – derül ki egy tíz országban végzett friss nemzetközi felmérésből. Az európaiak ötvenkilenc százaléka nem helyesli az amerikai globális vezető szerepet és szívesen látna egy hasonlóan erős európai szuperhatalmat.

Szeptember 9. Az amerikai olaj- és gáztartalékok szempontjából végzetes lehet egy újabb hurrikán támadása a Mexikói-öbölben – vélik energetikai szakemberek. A Katrina a napi nyersolaj-kitermelés 56, a természetes gáz kitermelésének pedig negyven százalékát bénította meg. A becslések szerint a Katrina hurrikán az USA történelmének legkölségebb természeti katasztrófája.

Szeptember 10. Ötödik mandátumát kezdheti meg Hoszni Mubarak egyiptomi elnök a szavazatok nyolcvan százalékának megszerzésével az első többjelöltes elnökválasztáson. A részvételi arány sokkal alacsonyabb volt (23 százalék), mint hat évvel ezelőtt (79 százalék). A második helyen végzett liberális jelölt, Ajman Núr szerint a választáson csalások történtek.

Szeptember 11. Az utolsó izraeli katona is kivonult a Gázai övezetből, így 38 év után újra palesztin fennhatóság alá került a terület. Mahmud Abbasz, a Palesztin Hatóság elnöke szerint hónapokig eltarthat a törvényesség és a rend helyreállítása a térségben, ahol egyelőre a két szélsőséges szervezet, a Hamasz és az Iszlám Dzsihad az úr. Izrael védelmi minisztere közölte, ezentúl „zéró toleranciát” tanúsítanak a palesztin terrorcselekmények iránt.

Palesztin rendőr ünnepli az izraeli kivonulást

Szeptember 12. Az ellenzéki balközép szövetség nyerte a parlamenti választásokat Norvégiában. A kampány főleg az adócsökkentésről és a bálnák sorsáról szólt. A négy és fél millió lakosú, három és fél magyarországi területű országban az egy főre eső éves nemzeti jövedelem 43 400 dollár (8,6 millió forint), melynek fő forrása az északi-tengeri kőolaj- és gázkincs.

Szeptember 13. Protestáns félkatonai szervezetek összehangolt támadását sejtik a napok óta tartó belfesti zavargások mögött. Az északír fővárosban egy évtizede nem voltak ilyen súlyos összecsapások. Pedig nemrégiben a katolikus Ír Köztársasági Hadsereg (IRA) befejezettnek nyilvánította a harcot és ígéretet tett a leszerelésre, azonban két másik betiltott szervezet most mégis erőszakhoz folyamodott.

A német baloldal a választások előtt

(Folytatás az 1. oldalról)

„Nincs olyan párt jelenleg Németországban, amellyel hajlandók lennének kormányzati felelősséget vállalni.” „Nem lehet kompromisszumot kötni a munkaerőpiac Hartz-IV. nevű „reformjával, a kormány Agenda 2010 programjával vagy a háborús részvétellel.” „Számunkra az ellenzéki politizálás az egyetlen lehetséges út. A következő választások, 2009 után azonban megváltozhat a helyzet.”

Az újságíró megjegyezte, hogy egyes szakértők szerint nem finanszírozhatók a Bal elképzelései. Lafontaine azt válaszolta, hogy „nem létezik szociális politika a magas jövedelműek megadóztatása nélkül”. A bérből élők befizetési nem elegendők a jelenlegi nyugdíjrendszer fenntartásához. A jövőben minden jövedelemnek nyugdíjjárulékköteleseknek kellene lennie. A párt azt javasolja, hogy növekedjen ötven százalékra a személyi jövedelemadó legmagasabb kulcsa, ami a költségvetés számára mintegy tízmilliárd euró többletbevételt jelenthetne. A tőzsdéi spekulációból eredő jövedelmeket megadóztatnák, és az USA-

Oskar Lafontaine

hoz hasonlóan be kellene vezetni a vagyonadót is.

– Hol húzódik a „demarkációs vonal” a Bal és az SPD között? – kérdezte az ND munkatársa. Lafontaine szerint „a szociáldemokrata pártok még egyetlen európai országban sem bizonyították, hogy ellen tudnak állni a neoliborális nyomásnak”.

A Schröder–Müntefering-féle vezetéstől „hiányzik a szándék a megfelelő válaszok keresésére”. A legnagyobb gondot az okozza, hogy a dolgozók által megtermelt jövedelem jelentős része a nagybankok és a multi-

Gregor Gysi

nacionális vállalatok részvényeseinek a profitját növeli.

Ellenfelei gyakran azzal vádolják a Balt, hogy a szélsőjobb oldali szavazatokat is szeretné megszerezni. Az újságíró megjegyzésére Lafontaine kijelentette, hogy „nem foglalkoznak a szélsőséges szavazók elcsábításával”, de különbséget kell tenni a radikális fanatikusok és a más pártokban valódi alternatívát nem találó emberek között. „Az utóbbiak támogatását szeretnénk megnyerni.”

A szeptember 4-én rendezett, mintegy húszmillió nézőt vonzó televíziós párbajban a keresztény

pártok jelöltje, Angela Merkel a vártnál jobban szerepelt, de a rutinos Schröder fölénye vitathatatlan volt. A vita a CDU–CSU várható győzelmét nem befolyásolja, de a szociáldemokraták helyzetét némileg javította. A legutolsó felmérés szerint a CDU–CSU 41, az SPD 34, a BAL 8-8,5, a zöldek 7, a liberális FDP pedig 6-6,5 százalékat kapna.

A Bal támogatottsága az utóbbi hetekben egy-két százalékponttal csökkent, de a párt biztosan tartja a harmadik helyet. A jelenlegi tendencia folytatódása esetén a kereszténydemokraták és a liberálisok nem tudnak többséget szerezni a Bundestagban, és a két nagy vetélytárs, a CDU–CSU valamint az SPD „kényszerházasságra” kényszerülhet. A gazdasági elit is ezt az alternatívát részesíti előnyben, ami zöld utat jelentene a neoliborális gőzhenger beindulásának. A „reformok” által okozott éles társadalmi konfliktusok azonban az SPD megosztottságának az elmélyülését, a Bal befolyásának a növekedését és a zöldek szociális érzékenységének az erősödését is jelenthetik.

Lengyel Ákos

Magyar vonatkozású hírek az EP-ből

● Az Idegenforgalmi és Közlekedési Bizottság Európai Parlament plenáris ülésén a portugál néppárti Luis Queiro jelentését vitatták meg a fenntartható európai turizmus új kilátásairól és kihívásairól.

A jelentés leszögezi: Európa a világ első számú turisztikai célpontja. A turisztikai és utazási szolgáltatások négy százalékkal járulnak hozzá az EU GDP-jéhez. A szektor hétmillió embernek – kétmillió kisvállalkozásnak – ad munkát, s az eljövendő időszakban további hárommillió munkahely létesül az iparágban.

– Nyelvtudást tekintve az utolsó előtti helyen állunk, s korántsem használjuk ki a gyógyturizmusban kínáló lehetőségeket – állapította meg a hazai turizmus kapcsán Gurmai Zita magyar képviselő. Kifejtette, hogy többet kellene költenünk kutatásra és fejlesztésre. El kell érni, hogy a minőségileg kiváló hazai gyógyvizek megfelelő minősítéssel szerepeljenek a nemzetközi gyógyvíz regiszterben, és méltó módon legyenek jelen a turisztikai reklámban is. „El tudom képzelni, hogy azoknak a nyugat-európai turistáknak egy része, akik nyaranta délre mennek üdülni, kellő kínálat esetén átszábítható Magyarországra is.”

● Az Európai Parlamentben a jelenlegi strasbourgi plenáris ülésszak ideje alatt egyeztető tárgyalások kezdődtek az EP és a kormányokat képviselő Tanács

Gurmai Zita kiemelte, hogy a világ turisztikai forgalmának jelentős, nem elhanyagolható részét alkotja a nyugdíjas turizmus: „Bizom benne, hogy ha a hazai gazdasági fejlődés a jelenlegi ütemben folytatódik, ez nálunk sem lesz vágyálom s a magyar nyugdíjasok mind szélesebb rétege engedheti meg magának a megérdemelt külföldi pihenést. Ez azért is fontos, mert társadalmunk öregedik és sajnos egyre nagyobb szükség lesz a nyugdíjas munkára. Az idősebb korosztályok megfelelő rekreációja gazdasági tényező is, elősegíti a lisszaboni célok megvalósítását.”

Gazdasági tényező az is, hogy életkori sajátosságaik folytán a nyugdíjasok turisztikai szezonja nem esik egybe általában a turisztikai főszezonnal. Az utószezoni mérsékelt árak ugyanakkor a pénztárcájuknak is jobban megfelelnek. A nyugdíjas turisták megjelenése a piacon kiegészíti a szezonális hullámvölgyeket az iparágban, egyúttal csökkenti bizonyos helyek túlterheltségét.

● Az Európai Parlamentben a jelenlegi strasbourgi plenáris ülésszak ideje alatt egyeztető tárgyalások kezdődtek az EP és a kormányokat képviselő Tanács

között a természetes fürdővizek, tavak, folyók, tengerek tisztasági követelményeiről. A tét nem kisebb, mint hogy a Balatonban, a Velencei-tóban és más természetes vizekben a jövőben lehet-e fürödni.

Hegy Gyula szocialista képviselő az Európai Parlament nevében a kormányokat képviselő tanácsi delegáltakal közösen olyan javaslatokat terjesztett be, amelyek alapján a magyarországi természetes fürdővizek továbbra is megfelelő minősítést kaphatnak.

● „A nők szociális és társadalmi helyzetéből és pszichés alkalmából adódó sajátosságok mellőzése az orvosi munkában nagyobb kárt okozhat, mint a gyógyítandó betegség” – figyelmeztetett Lévai Katalin, a Jogi Bizottság alelnöke felszólalásában Strasbourgban, az Európai Parlament plenáris ülésének a nők egészségügyi ellátásáról szóló vitájában.

A magyar szocialista képviselő elmondta, hogy bizonyos esetekben, például erőszakos cselekmények megállapításakor, ha az orvos nem szakszerűen kérdezi, akkor újabb lelki sérüléseket okozhat. Az orvosokat képzésük során külön fel kellene készíteni ilyen esetekre.

– Tudósítónktól

Kilenc kommunista képviselő a japán parlamentben

A kommunisták megtartották eddigi pozícióikat. A korábbi japán parlamentben kilenc képviselőjük volt. A szeptember 11-ei választások nyomán ismét kilenc kommunista lesz a Kokkai-ban, a japán parlamentben. A JKP a választásokon leplezte a kormány néppellenes politikáját, rámutatott, hogy a tőkés reformok, beleértve a posta privatizációját csak a nagytőke érdekeit szolgálja. Az egyetlen igazi ellenzéki párt a Japán Kommunista Párt.

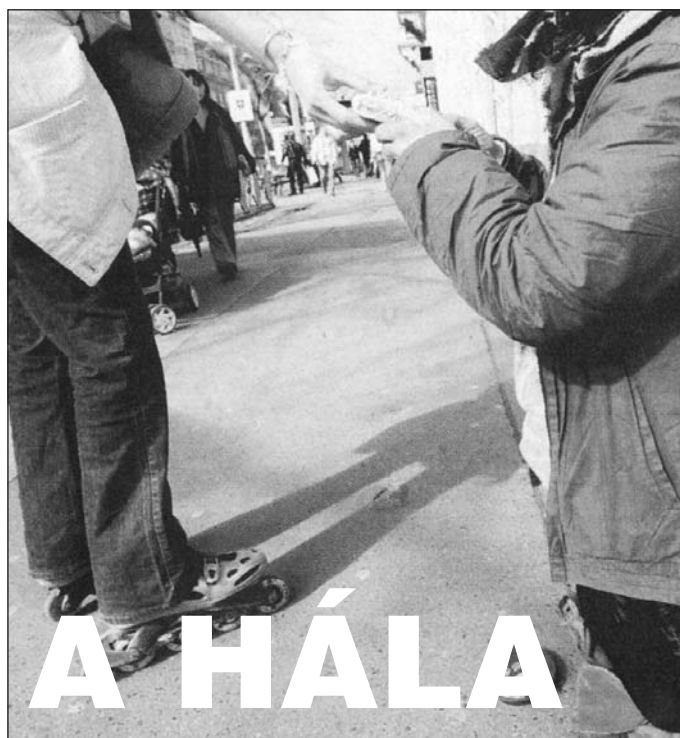
A JKP választási felhívása rámutatott, hogy a japán politikát két tőkés párt küzdelme határozza

Párt neve	Képviselők száma	
	2003-ban	jelenleg
Liberális Demokrata Párt (Jiyu Minshu-to)	237	296
Tiszta Kormányzás Pártja (Komei-to)	34	31
Demokrata Párt (Minshu-to)	177	113
Japán Kommunista Párt (Nihon Kyosan-to)	9	9
Szociáldemokrata Párt (Shakai Minshu-to)	6	7
Többi párt és függetlenek	17	24

Forrás: Kyodo Hírtügynökség

za meg. A Liberális Demokrata Párt és a Demokrata Párt lényegében kétpártrendszer alakított ki. A Japán Kommunista Párt az egyetlen tényleges ellenzéki pártként fellép a Koizumi-kormány arrogáns politikája ellen, visszautasítja azt a politikát, amely az ország terheit csak a szegényebb rétegekre hárítja. A JKP szerint olyan politikára van szükség, amely a dolgozó tömegek érdekeit képviseli. A párt olyan külpolitikát akar, amely a béke és a barátság szellemében építi Japán kapcsolatát a világban, s a JKP saját népi diplomáciájával hozzá is járul ehhez.

P. S.

A HÁLA

A gyakorlat azt jelzi, hogy az egymás iránti hála jócskán megkopott a rendszerváltás óta. A kiszolgáltatottak, a nyomor bugyzaiban sínylők részéről nyilvánul meg még a karitatív szervezetek vagy segítőkész személyiségek iránt leginkább, ha támogatást kapnak tőlük. Szerencsére a szülők iránti gyermeki hála, valamint a gyógyult betegek sokat firtatott halálja is létezik még. Egyéb területeken – leginkább a gátlástalan törtéteés, érdekhajhászás következményeként – e viszonyulási mód majdhogynem életidegenné vált az emberek számára.

A magyar politikai elit egykori sztárja – aki elsőnek kürtölte világgá a Magyar Rádióban, hogy 1956 ellenforradalom helyett népfelkelés volt – fogalmazta meg a sokak által ismételt tételt, miszerint „a hála nem politikai kategória”. S valóban nem az, hanem az erkölcs terepébe tartozó emberi viszony egy másik emberhez (csoporthoz, szervezethez), aki (amely) jött tette vele, javára szolgált. Arra motivál, hogy az ilyen tettekért nem illik becsúszással, mószerolással fizetni. Azt is egyértelműsíti egyúttal, hogy bármilyen politikusi magatartás, törekvés sápa-

taggá silányul az erkölcsi tartás hosszú távra szóló energiája nélkül. Következésképp részéről sem képzelhető el a követelményszerű tevékenység morális tartás, jelesül az erkölcsi tekintély és kölcsönös bizalom, az önkontroll, az elvhűség, a becsületesség, a szerénység és az általa folytatott politika igazába vetett szilárd meggyőződés nélkül.

A rendszerváltás haszonelvűség normáit követő „forradalmárait” viszont megértem, ha a hála mint erkölcsi komponens zavarba ejtette őket, s nem tudnak mit kezdeni vele. Ki várhatta volna el tőlük, hogy

annak a társadalmi rendszernek, mely megbuktatásán oly szorgalmasan munkálkodtak, hálások legyenek. Nem emlékeznek már, hogy valamikor örömtől sugárzó arccal lobogtatták a vörös zászlót, gyártották a különféle mozgalmi beszédek, elérzékenyültek a szovjet himnusz hallatán. Szemrebbenés nélkül ellenállóká kozmetikáztatták magukat, amint az új politikai széljárás megérintette őket. Mivége éreznének hálát, mert ingyen tanulhattak az „átkosban”, s ki-magasló egzisztenciát teremthettek maguknak? Mintha nem is a korabeli egyetemek, főiskolák padjainak koptatásával szereztek, hanem életük embrionális szakaszából hozták volna magukkal a tudást. S mintha a különféle tisztségekbe sem a szocialista állam jóvoltából kerültek anno, hanem úgy születtek volna bele.

A polgári társadalmi éra összes nacsálnyikja számára saját érdeke a legfőbb motiváló tényező. Minden törekvésüket, tettüket önös érdekeiknek rendelik alá. Mindnyájan tudják, hogy ebben a gazdasági formációban kizárólag a haszon számít az erkölcsösség paraméterének, s a haszonszerzésre irányuló célok elérése végett bármilyen eszköz igénybevétele megengedett.

Márpedig ahol a gyengébbek eltaposása, „a kis halak nagyon által történő felfalása” legálisan történhet, következképp az ember embernek farkasává válhat, ott magától értetődik, hogy a hála nem illik bele az emberi kapcsolat rendszerébe. Ott a hálakódás, a szívből jövő köszönet többnyire a társadalom peremén vegetálók, a koldusok és a hajléktalanok jellemzője marad. Ugyanis ők nem érvényesülnek, gazdagodni akarnak, hanem „csak” élni szeretnének. Hálájuk pedig azoké, akik a morzsáikkal hozzájárulnak ehhez.

Dr. Südi Bertalan

A romák helyzete a magyar oktatási rendszerben

(Folytatás az 1. oldalról)

A helyzetet súlyosbítja, hogy a roma családok érdekérvényesítő képessége általában nem megfelelő, és nem válnak megfelelő partnerekké.

Daróczy Margit, az 1993-ban Csepelen létesült alapítványi óvoda vezetője elmondta, hogy az intézmény negyven gyermeket fogad, akiknek a 98 százaléka roma származású. A térítésmentes óvodában három szakképzett pedagógus dolgozik, de pszichológus, orvos és logopédus is rendelkezésre áll. Egyedi eset, hogy az intézményben volt tanítványaik dolgoznak, akiknek a képzését figyelemmel kísérték és támogatták. Daróczy Margit bírálta az oktatási kormányzatot azért, mert a különböző programok és pályázatok mellett a roma pedagógusképzés gyakorlatilag

elsikkad. „Hiányoznak a romaszármazású tanítók és tanárok, nincs szakirodalom és nincsenek nyelvkönyvek.” Minden koncepció nélkül nagy összegek folynak el az „etno-bizniszre” és más nem világos célokra.

Pozitív fejlemény, hogy az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium a napokban elkészítette a 2005–2006-os tanév első félévére vonatkozó, a roma diákok számára kiírt tanulmányi ösztöndíj tervezetét, amelynek keretösszege 550 millió forint. Az ösztöndíjhoz azok az alap-, a közép- és a felsőoktatásban tanuló roma fiatalok juthatnak hozzá, akiknek a tanulmányi eredménye elérte a miniszter által meghatározott, iskolatípusként változó átlagot.

A „Társadalmi Ríport 2004” kötet adatai azt mutatják, hogy

az iskolai pályafutás tekintetében nem csökkent a távolság cigányok és nem cigányok között. A 3–5 éveseknek 88, a cigány gyermekeknek pedig 42 százaléka jár óvodába. Középisikolába 2001-ben a fiataloknak 73, a romaszármazásúaknak csak húsz százaléka jutott be. Az egyetemek és főiskolák esetében még rosszabb a helyzet. Országosan a 18–20 éveseknek negyven, a roma származásúaknak viszont csak egy százaléka tanul felsőfokú oktatási intézményben.

Az érdemi változáshoz nemcsak divatos jelszavak, hanem az anyagi erőforrások biztosítása mellett a kisebbségek iránti toleranciának a nevelési tevékenységben való értékcentrikus és iskolatípustól független megjelenése is szükséges lenne.

– Munkatársunktól

Globális összefogással a gátlástalan tőke ellen

Új kihívások előtt állnak a hazai és a nemzetközi szakszervezetek: a feladatuk egyre inkább a tőke globalizációjával szembeni hatékony fellépés.

Néhány hónappal ezelőtt tartotta XVIII. kongresszusát a 234 tagszervezettel rendelkező Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége, amelyen Magyarország is képviseltette magát. A jelenlévők egyetértettek többek között abban, hogy a gátlástalanul terjeszkedő multikkal szemben csak globális szinten lehetséges az összefogás, így például akadtak, akik a szakmák, iparágak fúzióját sürgették, illetve olyan mozgalmi aktivisták, akik azt követelték, hogy a munkásokat minden országban egységes szabályok védjék a betelepülő külföldi cégekkel szemben. Különösen ennek lenne úttörő jelentősége. Áprilisban hazánkban szakmai fórum keretében szintén ezt igazolta egy fel-szólaló, aki arról beszélt, hogy a terjeszkedő vállalatok úgy-szólván azt tehetnek, amit csak akarnak, működésüket nem gátolja semmilyen munkásbarát jogszabály. Egy nem is olyan rég napvilágot látott gazdasági elemzés pedig egyenesen arról adott tájékoztatást, hogy a külföldi cégek kifejezetten az úgynevezett

zöld zónához tartozó Balkánon és Középkelet-Európában érzik jól magukat. Ebben a térségben általában nem köti őket semmi korlátozás, gyakran pedig az is előfordul, hogy a komprádor módjára viselkedő hazai törvényhozók a multik igényeihez igazítják a jogrendszer. Amennyiben a kérdéses cég vezetői másol olcsóbban vélik előállíthatóknak termékeiket vagy valami nem tetszik nekik, nemes egyszerűséggel kivonulnak az adott ország területéről, védekezni képtelen dolgozókat utacára téve. Olyan emberek száz-ezreit kárhozható állatalanságra, akik ki vannak téve a cég kénye-kedvének, hiszen ezen újonnan települt vállalatok közel 85 százaléka tiltja érdekvédelmi tevékenység folytatását.

Biztató jel lehet azonban, hogy több országban, például Észak-Európában is szakszervezeti fúziók alakultak, amelyek a tapasztalatok szerint nem csekély mértékben képesek az üzleti-gazdasági körök túlkapásait, antiszociális intézkedéseit gátolni.

B. D. A.

Szavazatokat szerezni mindenáron

A politikai jobboldal vezető creje továbbra is a másik oldal, sőt mindenki más kirekesztésére, a társadalom megosztására, akár elvtelen politizálással a szavazatok mindenáron való megszerzésére törekszik.

Ennek jelei már a rendszerváltás nyitánya idején megmutatkoztak: az 1990 májusában hivatalba lépő Antall-kormány antikommunista boszorkányüldözésbe kezdett. Ez eleinte az-zal járt, hogy a szocializmus idején tisztséget vállalt személyek felelősségre vonására, illetve jobboldali légkör kialakítására törekedtek. Az 1991 novemberében megszavazott (egyébként hatályba nem lépő) Zétényi–Takács-féle törvényjavaslat például azt tette lehetővé, hogy a népi demokratikus rendszerben vezető szerepet vállalók ellen eljárást folytassanak. Később a vérgőzös kommunizálás már nem csak a munkásmozgalmi harcosok, hanem azok ellen is irányult, akik nem értettek egyet az MDF politikájával. 1992–93 folyamán például a tévben, a rádióban és egyéb munkahelyeken is létszámleépítésekre került sor: a kormány nem tűrte meg az ellenzéki mentalitású vagy az 1991 decemberében megalakult Demokratikus Chartával szimpatizáló alkalmazottakat. Sőt, ezek ellensúlyozására külön médiatársadalmat kívántak felépíteni: ezt a célt szolgálta az 1992 márciu-

MDF-kormány nyomdokain haladt: a Fidesz–MDF–kisgazda koalíció elődeihez hasonlóan, a parlamenti erőfölény tudatában ellenségkép felfestésével politizált. Ennek jegyében 2000-ben felállították az ellenzék el lehetetlenítő három hetes országgyűlési ülésrendet. 1999 márciusában több tízezer szakszervezeti aktivista pedig demonstrációt tartott, amelyen többek között az érdekvédelmi fórumokkal szembeni elutasító kormányzati hozzáállás ellen tiltakoztak. Orbán Viktor hívei az MSZP és az SZDSZ, valamint a dolgozók érdekképviseleti szerveinek mellőzésén és lekommunizálásán túl Antalléknál is módszeresebben töre-

kedtek (és törekednek máig is) az emberek átnevelésére. A média feletti uralomra (is) törő Fidesz vezérkarának elképzeléseibe a két Magyarország koncepciója, a fekete-fehér szemléletmód éppúgy be-csillik, mint az egyszerű emberekért aggódó álplebejus magatartás vagy a határon túliakat felvállaló nagymagyaros kardcsörtető mentalitás. Egy a lényeg: lehetőleg minél több hívó győződjön meg – szinte vallásos érzülettel – a demagóg népevezér mindenhatóságáról, útmutatásainak egyedüli helyes és üdvözítő mivoltáról, ami lelki vígaszt nyújt a bizonytalanságban élő milliók számára.

A hazai jobboldal prominens képviselői máig sem tanultak az ország történelmi tragédiájából. Változatlanul az 1945 előtti időkre emlékeztető módon, politikai és szellemi egyeduralmat kívánnak megvalósítani, amely sem a társadalom sokszínűségét, sem a kompromisszum szükségességét nem veszi figyelembe, a problémák áthidalására éppen ezért nem alkalmas.

De félt, hogy létbizonytalansággal sújtott világunkban a fűt-fát ígérő néptribunok jó eséllyel szedhetnek milliányi szavazatot a becsapott kisemberek körében.

B. Deák András

Országszerte elindult a pártszavazás

Az utóbbi lapszámainkban beszámoltunk az aktívaértekezletekről, amelyeken a Központi Bizottság határozata értelmében elindították a pártszavazást a párt névváltoztatásáról. A főváros és tizennégy megye pártfórumán összesen 450 tisztségviselő, vezető aktivista vett részt és foglalt állást. Közülük a túlnyomó többség, 415-en igennel voksoltak, 17-en nemmel szavaztak és 18-an nem vállalták a szavazást.

Mint ismeretes, a KB úgy döntött, hogy Baranya, Heves, Somogy, Vas és Zala megyében közvetlenül a pártalapszervezetek kapták meg a szavazólapokat.

Az alapszervezetekben szeptember 30-ig kell mindenütt megtartani a pártszavazást. Az alábbiakban összeállítást közlünk az első hírekről, tapasztalatokról.

VESZPRÉM

A Tapolca és környéki pártalapszervezetek máris szavaztak. A mérleg: Tapolca 14 tag – 13 igen, 1 nem; Sümeg 6 tag – 6 igen; Badacsonytördemic 3 tag – 3 igen; Nemesgulács 3 tag – 3 igen.

HEVES

A legelső között érkeztek meg a pártszavazólapok a Heves megyei Ostorosról és Recskről. Az ostorosi alapszervezetben mind a négy párttag, köztük *Mészáros Endre* megyei KB-tag igennel szavazott. *Gál József* elvtárs recski titkár jelentette: a taglétszám jelenleg 10 fő, ebből nyolcan támogatták a Magyar Kommunista Munkáspárt nevet, ketten ellene szavaztak. Ez utóbbihoz két rövid megjegyzés fűzhető:

1. Recskén, ahol különösen nem lehet könnyű kommunistának lenni, ezt a többség nyíltan vállalja.
2. A tényekből az is kiderül, hogy *Szerémi Bélát*, Heves megyei KB-tagot, aki az elmúlt esztendőben mindenhez a KB többségével szemben állt, a saját alapszervezetében is leszavazták.

MOHÁCS

A mohácsi pártszervezet tagjai szeptember elsején megtartott taggyűlésükön vitatták meg a párt névnek megváltoztatásáról szóló kongresszusi határozatot, s az ebből adódó teendőket.

Havasi László területi elnök köszöntő szavait követően *Zentai László* alapszervezeti titkár tartott vitaindítót. Hangsúlyozta a párt ideológiai, politikai, szervezeti és cselekvési egységének fontosságát. Hozzátéve, hogy a párttűk ennek az egységnek ártottak leginkább. Majd a pártközpontból érkezett dokumentumokat ismertette.

A vitában szót kért *Ódor György*, aki a Vajnai-Fratanoló köré csoportosuló, tehát a belső ellenzék szerepét felvállaló párttagok kártételét hangsúlyozta.

Gelb Zoltán is a párt ártalmára elkövetett aknamunkát nehezményezte, káros hatásainak mielőbbi korrigálását sürgette. Elmondta, hogy fontos teendőnek tartja a megyei elnökség sürgős megújítását, s a kommunista elkötelezettségű

A KOMMUNISTÁK

párttagok pontos számbavételét, majd a mozgalmi munkába történő mielőbbi bevonását. Ezt a jelöltállítás és a választás megyei sikere szempontjából tekinti sürgős teendőnek. A párt iránti bomlasztás kitermelővel és a párttagság egy részének céltudatos megtévesztővel szemben kompromisszumot nem tartana helyesnek.

Befejezésül a tagság kitöltötte a szavazólapokat. Kommunista elkötelezettségük a szavazás irányműködésében is kifejeződött. Mindegyikük a Magyar Kommunista Munkáspárt név felvételét támogatta.

TAMÁSI

A tamási alapszervezet tagsága megvitatta a KB és a 21. Kommunista Kongresszus által javasolt névváltoztatást. Elsőként magát a kommunista és a kapitalista „szó” közti különbséget.

A kapitalizmus a magántőke („grófok...”) nagy vagyonát védő rendszer. A gazdaság ugyan magasan fejlett, de csak a társadalom egy dőlyfős úrhatnám polgári elit részét szolgálja. A kommunista mozgalom egy humánus társadaloméért, a szocializmusért, a kizsákmányolás megszüntetéséért küzd. Egyetértünk a Munkáspárt KB – és a 21. Kommunista Kongresszus javaslatával.

Mi, a tamási alapszervezet kommunista tagjai a Magyar Kommunista Munkáspárt név mellett döntöttünk és voksoltunk, ugyanakkor elhatároldunk a pártellenzékétől s döntésünket nyíltan vállaljuk.

Az alapszervezet tagjai: *Benkő Józsefné, Bőjtös Lajosné, Parragh Katalin, Teierling Mátyásné, Mészáros Ferenc, Mohai József, Nagy István, Sándor Lajos, Soponyai Sándor, Szilveszter Károly, Takács János, Takács József, Vári János*

BUDAPEST

Budapest ötvenegy alapszervezetének ötödében zajlottak már le a szavazások; például Zuglóban, Budafokon, Kőbányán.

A döntő többség igent mondott a névváltoztatásra. A néhány egyet nem értő sem magát a névváltoztatást, hanem annak időszerepét kifogásolta, a választási program pedig osztatlan támogatásra talált.

Balogh Attila és Jeromino de Sousa

Avante! -fesztivál

A portugál Kommunista Párt (PCP) 2005. szeptember 2. és 4. között rendezte meg hagyományos sajtófesztiválját, amelyen 49 testvérpárt képviseltette magát Európából, Ázsiából, Latin-Amerikából és Afrikából. Az Avante!-fesztivál szeptember 2-án délután a hagyományos helyen nyílt meg több tízezer résztvevő jelenlétében, melynek 80 százaléka 35 év alatti fiatal volt.

Az idei sajtófesztivál keretében a fasizmus felett aratott győzelem alkalmából a PCP egy nemzetközi tanácskozást tartott, melynek témája a fasizmus volt. A vitában 28 ország képviselői mondták el véleményüket, és a tanácskozás úgy vont mérleget az el-

hangzott tapasztalatokról, hogy jelenleg a világra nézve nagy veszélyt jelent az Egyesült Államok új gyarmatosító politikája, valamint Izrael szoros szövetsége az Egyesült Államokkal.

A Munkáspárt delegációja találkozott Jeromino de Sousa elvtárral,

Friss erőkre várnak az erzsébetvárosiak

Persze, nem a gazdagok élnek, laknak itt, a fővárosi Garai utca környékén, ahol kínaiak, romák és mindenféle más nácio megfordul – valami nagy üzlet reményében. A „meki” mellett mindenféle apró zugban, lebuiban boltok vannak. Közel a Keleti pályaudvar, a Rákóczi és a Thököly út, s itt fordul meg a troli. Így meglehetősen nagy a forgalom. Valami „üzlet” csak összejön...

És itt van a VII. kerületi pártszervezet székhelye, ahol találkoznak az Erzsébetvárosi Munkáskultúr Egyesület tagjai is. Az egyesület elnöke dr. Bognár Mihály, nyugdíjas egyetemi tanár. Sokáig élt a kerületben, így aztán most Budáról vissza-visszajár hetenként, főleg kedden egészen bizonyosan. Találkoztunk vele és Bagó Gyulánéval, aki a – nagyon fontos – pénzügyeket intézi az egyesületben.

– Idén például már második alkalommal koszorúztuk meg Vándor Sándor emléktábláját a Dózsa György úton, közösen a róla elnevezett kórus tagjaival – emlékezik *Bognár Mihály*. – Egy kicsit kötelességünk is, meg tiszteltetésünk is. Kötelesség, tisztelet? Igen, mert napjainkban igyekeznek elfeledtetni (hamis színben feltüntetni), mit is adott a baloldal műveltségben, közéletben a magyar társadalomnak.

Váltságban, elmúlóban (?) van a kórusmozgalom, holott valamikor nagyszerű kiállításairól, mozgósító hatásáról volt híres a munkáskórus, a munkásdalárda, amikor az ellenállásra, a tőkés ellen buditott. Közöttük élt a Vándor-kórus, amelynek megalapítója volt a név viselője, még 1936-ban.

– Beszédemben idéztem fel, amit az Erzsébetváros című lap is közölt, a gyermekkorát, a miskolci éveket. Amikor a villamosok csengőjéről megállapította, melyik is ment el a ház előtt. Abszolút hallása volt. Aztán a gimnázium befejeztével, ez a Tanácsköztársaság idejére esett, forradalmi szerepvállalásának következményeit viselte. Később pedig József Attila verseinek megzenésítése volt egyik nagy feladata.

Ezért is énekelte el a koszorúzás alkalmával, megnyitóként a költő Medvetancát a kórus, s mivel odaadó művelője volt Kodály zenéjének is, annak Esti dalát zárásként. Közben *Bach Iván* egyetemi tanár méltatta az alapító munkásságát, a megjelent 40-50 főnyi hallgatóság előtt. Akik pedig immáron a mai kórustagokból és a kultúregyesület tagságából álltak, valamennyien az „ezüsthajú” nemzedékhez tartozóan.

– Valamikor az egyesület a Hársfa

utcaiban honolt – emlékezik *Bagó Gyuláné*. – Széles körű közművelődési tevékenységet folytattunk. Sikeresek voltak az egyetemi előkészítők, korrepetálások...

– Jó múltkorjában rám köszönt harsány kezét csókolommal egy lány – mondja az elnök –, részt vett a felkészítőnkön, most már másodéves egyetemista volt. Szinte mindenkit felvették a résztvevők közül. Meggyes Miklós, a kerületi koordinációs bizottság elnöke, szülőatyja az egyesületnek, valaha a Sorbonnra járt. S

Az idei megemlékezésen a Vándor-emléktáblánál

kézenfekvő volt, hogy franciából segítse a delikvensket. Magam a matematika nehéz példait segített megoldani!

S hogy függ össze kultúra és közélet?

Bognár Mihály önkormányzati képviselőjelöltje volt a Munkáspárt-

a Portugál KP főtítkárával, valamint *Albano Nunez*zel, a PCP Központi Bizottságnak titkárával. Megbeszélést folytatott *Francisco Lopez* elvtárral, a Portugál KP Bizottságának tagjával és tájékoztatták egymást pártjaik helyzetéről.

A portugál elvtársak elmondták, hogy a parlamenti választásokon javítottak az eredményeiken és több képviselőjük jutott be a parlamentbe. Jelenleg a fő feladat az önkormányzati választásokra való felkészülés, ahol 45 ezer jelöltet kívánnak indítani. Ebből 15 ezer a párton kívüli szimpatizáns. Új jelöltet állítottak a pártfőtítkár személyében a köztársaságielnök-választásra is. A portugál elvtársak tájékoztattak arról, hogy a belpolitikai életben a kommunista párt legfőbb ellenfele a szocialista párt, amellyel semmilyen együttműködést nem tudnak elképzelni.

Az a szocialista párt akar államosítani, amely ugyanakkor el akarja adni az állami tulajdonban lévő portugál ivóvízhálózatot.

A fesztivál forró hangulatú nagygyűléssel zárult, amelyet nem a szélsőjobboldal, hanem a Portugál Szocialista Párt zavart meg tudatosan. A szónoki beszéd alatt egy repülőgép körözött a nagygyűlés területe fölött és egy plakátot vontatott, amelyen követelték, hogy az Avante!-fesztivál területre kerüljön ki a PCP tulajdonából és legyen a városé.

Balogh Attila

nak és a kopogatócédulák gyűjtése közben jutott el *Kesztyűs Ferenchez*, akinek a lakásfalait képek díszítették. Kiderült, hogy a sajátjai, tehát képzőművészettel találkozott a jelölt, s hamarosan az illető és tanítványai műveiből sikeres kiállítást rendeztek.

Nyoma van mindennek a jegyzőkönyvekben. Amiként a filmbemutatónak, amit a Dob utca és a Körút sarkán levő moziban rendeztek a kínai film népszerűsítésére. *Csongor Barnabás*, a Magyar-Kínai Társaság elnöke méltatta a Majomkirály című kínai filmet, s még a kínai nagykövetség munkatársai közül is többen akkor látták először.

Folytatni kellene az egyetemi felkészítőket, a további közművelődési munkát. De az iskolák nem voltak kellően fogadókészek a megkereső lelkűkre. Talán személyesen kellene megpróbálni? Talán fiatalokkal kellene népszerűsíteni az Erzsébetvárosi Munkáskultúr Egyesületet? Külö-

nösen most, hogy annyi minden történik a továbbtanulás terén, s nem is mindig biztató dolog! S különösen friss erők kellenének a választási munkában, hogy minél több emberhez jusson el a Munkáspárt hangja.

Mártonfy Mihály

Nyílt levél az USA legfőbb ügyészének

Alberto González úr!

Augusztus 9-én – amint arról a nemzetközi sajtó hírt adott – az Atlantai Tizen-

ba elleni terrorista cselekmények felderítésének céljából beépültek a dél-floridai, szélsőséges, kubai-amerikai csoportokba. Az Egyesült Nem-

zetten tartják fogva, kettőjüket attól a joguktól is megfosztották, hogy családtagjaik meglátogathassák. Most, miután az ítéletet megsemmisítették, semmi sem igazolhatja, hogy továbbra is fogva tartásuk őket. Ez a számukra és családtagjaik számára oly fájdalmas, igazságtalan helyzet tarthatatlan. Mi, alulírottak követeljük azonnali szabadon bocsátásukat!

Már az első héten majd félszáz neves dél-amerikai író, költő, művész, több Nobel-díjas (Desmond Tutu dél-afrikai püspök, Wole Soyinka, irodalmi Nobel-díjas) írta alá a fenti levelet. Magyar vonatkozásban az aláírók között van Mészáros István, világhírű marxista filozófus is. Hazánkban is sokan csatlakoztak a kezdeményezéshez.

egyedik Kerületi Fellebbviteli Bíróság semmiesnek nyilvánította a miami bíróságnak Gerardo Hernández Nordelo, René González Schwerert, Ramón Labanino Salazar, Antonio Guerrero Rodríguez és Fernando González Llort ellen hozott ítéletét, akik Ku-

zetek Emberi Jogi Bizottságának önkényes letartóztatásokkal foglalkozó munkacsoportja már jogellenesnek minősítette fogvatartásukat. E fiatalembereket immáron hét éve a legszigorúbban őrzött börtönökben – hosszú ideig magánzárkákban – elkülönít-

Vessenek véget Palesztina, Irak és Afganisztán megszállásának!

Katasztrófális életfeltételek, páncélosok és harci helikopterek bevetése lakott területeken, családok kollektív büntetése, halál, szenvedés és kínzás a börtönökben: ez az Izrael által megszállt Palesztina, az USA megszállta Irak és Afganisztán – mindez magyar közreműködéssel.

A „terror elleni háború” árnyékában Izrael megosztó apartheid-politikát vezetett be a palesztin néppel szemben. A megszállt területeket fallal zárják körbe, a parasztokat elszakítják a szántóterületeiktől, dolgozókat a munkahelyeiktől. Betegek és terhes asszonyok nem jutnak el kórházba. Nyugat-Jordániának ötven százalékát Izrael apartheid-fallal kebelezte be. Az úgynevezett „gázai kivonulás” egyoldalú izraeli manőver, ami nem más, mint a teleppek és a telepesek áttelepítése más megszállt területeken kialakított telepkekre.

Vessenek véget a Gázai övezet és Nyugat-Jordánia izraeli megszállásának! Számolják fel az összes telepet! Számolják fel az apartheid-fallat!

Irakban tovább folytatódik a megszállás. A nemzetközi ellenőrzés nélküli, a megszálló csapatok által irányított választás szemben áll a nemzetközi joggal. Az új iraki hadsereget amerikai kommandósok képzik ki, és ezt a velük szövetséges átmeneti kormány is támogatja.

Irak hatalmas természeti erőforrásait bekebelezik az amerikai nagyvállalatok. Azonban, ahogy a megszállók politikai terrorja növekszik, úgy növekszik a katonai ellenállás is. Az iraki nép le fogja győzni a megszálló csapatokat.

A megszálló csapatok azonnal vonuljanak ki Irakból!

Kárpótolják Irakot a két háborúért és a tizenkét évnél ENSZ-szankcióért!

A magyar kormány támogatja az USA háborúját.

Az amerikai csapatok és szállítmányok ma is bármikor áthaladhatnak Magyarországon. Több mint két-száz magyar katona állomásozik Afganisztánban, ahol semmilyen parlamenti kontroll nem ellenőrzi a koalíciós csapatokat.

Számolják fel az USA-bázisokat és katonai repülőtereket Európában!

Szankcionálják az izraeli apartheidpolitikát!

Vonjanak vissza minden magyar katonai csapatot a Közel-Keletről!

Az amerikai iraki háborúja szorosan összefügg izrael politikájával. Az izraeli kormány nagy szerepet játszott a háború előkészítésében és az USA iráni politikájának alakulásában. Az Egyesült Államok kivonulása Irakból gyengítené Izrael döntési helyzetét és új teret nyitna a közel-kele-

2005. szeptember 24.: akciónap a palesztin Intifáda 5. évfordulóján a háború és a megszállás ellen.

Tüntetést tartunk 2005. szeptember 24-én, szombaton, 15.00 órai kezdettel a Nyugati pályaudvartól az Amerikai Nagykövetségig. Minden érdeklődő szerettel várunk!

ti konfliktus megoldásában.

Az iraki ellenállás fékezi az amerikai és izraeli háborús folyamatokat a Közel-Keleten. Ezzel akadályozza az USA agressziós politikáját Latin-Amerikában és Ázsiában.

Az iraki és a palesztin nép harca a nemzeti önrendelkezésért fontos része a neoliberalis globalizáció és az alapvető szociális és demokratikus jogokért folytatott nemzetközi harcnak.

Jogot a háborúval és a megszállással szembeni ellenállásnak!

Szabadságot Iraknak és Palesztinának!

Fiatal vagy?
Kommunista?
Van saját véleményed?
Várunk! Jelentkezz!

www.baloldalifront.hu
info@baloldalifront.hu
tel.: 06-30-440-7786

Már az is közhelyszámba megy, ha leírja az ember, mennyire közhegyessé vált a kereskedelmi tévék becsapása. A TV2 Csaó Darwin!

Már az is közhelyszámba megy, ha leírja az ember, mennyire közhegyessé vált a kereskedelmi tévék becsapása. A TV2 Csaó Darwin! című műsora nemrégiben azonban egészen más jellegű következtetésre sarkallt. Nem egyszerűen kiverte a biztosítékot, hanem egy olyan tendenciát látszik igazolni, amely ijesztő és teljességgel elfogadhatatlan. Nevezetesen, hogy az eddig a média egy jól körülhatárolható szélsőjobb szletében nyilvánosságot kapó kirekesztés szép lassan megfertőzte a mainstream piaci szegmensét is.

A műsor nyíltan vállalt koncepciója, hogy embertelenül primitív szándékozik lenni, ezt a reklámjában előre is jelzi Bochkor Gábor, de azt elfelejtik közölni, hogy a társadalomban egyébként is meglévő előítéleteket a végsőkig kívánják fokozni. A két szembeállítandó fél a keleti árusok és a magyar kofák, amelyek között ádáz versenyt rendeznek, na vajon ki a jobb népcsoport alapon. Ha valakinek nem lenne elég egyértelmű az adás jellege, annak műsorvezetőnk Havasi Henriket meggyőzően bátorítással mutat utat azazal, hogy szakálja a vietnamiakat, amiért nem tudnak akcentus nélkül magyarul. Hirtelen eszembe jut egy magyar politikai mozgalom, amely több protektionista kereskedőtársulással szövetségben nemrég tüntetést szervezett, amely által sugallt eszménykép meglepő hasonlóságot mutat a nevezett kereskedelmi csatornával. A Jobbik Magyarországért mindketten kínai árusok nélkül képzelik el. Itt akár fel is tehetnénk a kezünket, hogy köszönjük, elég volt, de sajnos kénytelen vagyok folytatni a felsorolást, mert egy világosan körvonalazódó tendenciát ígértem. Ezen a tévedésen kavart már botrányt rasszista jellegű műsor, akkor az Irigy Hónaljmirigy nevű paródiaegyüttes adott elő egy szegényteljes romagyálázást az egész cigány etnikumot lusta, közveszélyes tolvajbandának feltüntetve. Mentségükre legyen mondva, Mirigyhimnusz című számukban a következőt éneklék: „...ezek nyolcan együtt nagyon hülyék, sajnos nem tudni, hogy miért, nyolcan, ez még viccnek is rossz, ezért egyszer valaki helyrepofoz...”.

Az már persze más lapra tartozik, hogy büntetésnek nevezett jelzésértékű igény-bejnyeket ritkán osztogat a különben e célból fizetett ORTT. Ez a totális disz-

LAPSZEMLE

„Hazánkban minden ember szabadnak, egyenlőnek születik. Sajnos azonban néhány nap múltán mindenkit hazaküldenek a szülőszetről, s attól fogva melette a fene az egészet. Ezért is mondják ró-lunk, hogy újszülött demokrácia. Mindenesetre érdemes azt a pár napot jól kihasználni a szülőszeten... Az alkotmány egyik legfontosabb passzusa, hogy senkit sem szabad embertelen, megalázó elbánásnak alávetni. Ez alól kivétel csak az egészségügy, a katonaság, az iskola, a munkahely és a család. Az alkotmány minden állampolgár számára biztosítja a tulajdonhoz való jogot. Viszont nem biztosítja a joghoz való tulajdon. Azt mindenkinek egyenlően kell megszereznie. Tulajdonképpen Magyarországon a hatalmat a nép

gyakorolja. Mivel tehát még csak gyakorolja, nem lehet rábízni, mert elcseszi. Ezért aztán négy-évente úgynevezett szabad választásokat kell tartani, ahol a nép kiválasztja, hogy helyette ki üljön a tituba. Ha feltételeznék, hogy a politikusok hűen képviselik választóikat, akkor a magyar népről az a kép alakulna ki, hogy főfátlan, nagyképzű, intoleráns, pitiánér, etikátlan, hazug és gyűlölködő. Ez feltétlenül rossz fényt vetne az országra. Ezért hálával tartozunk politikusainknak, akik még a látszatát is elkerülik annak, hogy a magyar népet képviselnék a törvényhozá-sban.” (Karcagi László: *Továbbkép-zés, Népszabadság, 2005. szeptem-ber 10., 5. oldal*)

No comment.

Médiarasszizmus

funkcionalitás mocsarába süppedő örktutya már akkor se mozdul a gumicsontra, ha az zenélni kezd. Ilyenkor a normális gazdi vagy új kutyát sze-

rez magának, vagy megtanítja az alapvető trükkökre. Ja, hogy a gazdi még csak plakátokat ragasztgat az Összetartó Társadalomról? Jut ennél valaha tovább? Mi lesz a mély szegénységben tengődő cigánysággal? Meg kell várnunk nekünk is az éhséglázadásokat, mint a szlovákok teszik? Persze azok azért nem voltak ilyen komoly felkelések, nyugtatgatnak minket a kereskedelmi hírműsorok. A lázongó söpredék amúgy is csak a cigit és piát veszi magához a szupermarketekből, mert ugye már megtanultuk, hogy egy lusta és közveszélyes tolvajbanda, amely csak elemészti a segélyeket a tisztességes szlovák (és magyar) állampolgárok elől, mi mást tenne. Csodálkozik a kedves olvasó, hogy minden második honfitársunk hasonló elképzelésekkel bír roma polgártársairól? Pillanat, csak most veszem észre, ön épp az 5 734 628-ik magyar. Én kérek elnézést. Alig várom a Törökország EU-csatlakozását megvitató „társadalmi párbeszédet” arról, hogyan fogják elnyomni a magyarokat a munkaerőpiaci versenyben a tömegesen beözönlő, jóval kevesebbért dolgozó török hordák.

Nyilván a tömeges anomáliáknak sokrétű gyökereik vannak, azonban egy tényezőt mégis kiemelnek. A magyar médiapiac legfőbb sajátossága, hogy nem piac, csak annak hívják. A nyomtatott sajtóban is van gyanús monopolista törekvés (lásd Ringier kiadó), de a magyarországi kereskedelmi csatornák dacsorvetsége a nézők ellen látványos. Kapcsolgassunk a két nagy adó között: ugyanakkor vannak a szappanoperák, ugyanakkor vannak a szuperfilmjeik, ugyanakkor van a híradójuk közel azonos hírsztruktúrával, ugyanakkor vetélkednek nevenincs sztárjaik mutogatásban vagy magamutogatásban és ugyanakkor önti le a férj a felesége blúzát valami extraragacsos mosógép-szomorító szószsal.

A piac zárt, a két nagy oligarcha sakkban tartja egymást, és a politikai aknamezővé vált köztévé. A minőségromlás nem állítható meg legalább a verseny látszata nélkül, mint ahogy a médiatika sem kérhető számon nem létező szabályozó mechanizmusok nélkül.

Vázsonyi

Négymillió szegény él ma Magyarországon

Magyarországon 1,8 millió háztartás, négymillió ember, a lakosság 39,4 százaléka tekinthető jövedelmi szegénynek – áll abban a tanulmányban, amely az Esély című társadalom- és szociálpolitikai folyóirat 2005/4. számában jelent meg Havasi Éva tollából.

A tanulmány szerint egy háztartás akkor számít szegénynek, ha tagjainak éves nettó jövedelme az országos átlagjövdelem hatvan százaléka alatt marad. Ferge Zsuzsa szociológus a magyar társadalom egyenlőtlenségeiről azt nyilatkozta, hogy két nagy szakadék is létezik: a felső néhány százezer és a többiek között, valamint a lent lévő 2,5-3 millió ember és a többiek között. A szakadék növekedését társadalomromboló tényezőnek nevezte, amely még a fizikai életesélyeket is rongja amellet, hogy bomlasztja a társadalmi kapcsolatokat, elősegíti a területi és intézményi szegregációt és a politikai demokráciát is veszélyezteti. Az akadémikus kifogásolja, hogy számos politikai erő az állami újraelosztás csökkenté-

sét szorgalmazza, pedig ennek éppen az ellenkezőjére, az elosztási viszonyok szociális értelmű módosítására volna szükség az egyenlőtlenség mérséklése és a szegénység leküzdése érdekében: munkához és megélhetéshez kellene juttatni a rászorulókat. A piac jótékony hatására vonatkozó várokozás téves, mert a gazdasági növekedés hozadéka nem jut el a társadalom egészében, nem áramlik szét a társadalom egészében – állítja a szociológus. Az akadémikus jóslata szerint Magyarországon növekvő egyenlőtlenséggel, a társadalmi szakadék elmélyülésével kell számolni a közös valutához való csatlakozást előkészítő konvergencia-program és a versenyt mindenek elé helyező fejlesztési programok miatt. Ferge Zsuzsa

végkövetkeztetése az, hogy ha továbbra sem veszik komolyan az egyenlőtlenségek tarthatatlanságát, akkor a társadalom többségének rossz lesz ebbe a társadalomba beleszületni, élni és megőregedni. Fergét fenti kijelentései miatt a média ösztűz alá vette, mondván Orbán Viktor szavaira rímelnék és egyébként is tagoltabb a társadalom alsó fertálya ennél. Az akadémikus ezt nem is tagadta, de azt is érdekes megemlíteni, hogy a liberális sajtó-organumok rendszeresen elmaszatolják a szegénykérdést. Például idén februárban a hajléktalanok helyzetét felmérő igen kicsi, zömében önkéntesekkel végzett akció után az Index internetes hírportál rögtön vezércikkben kürtölte világgá, hogy a hajléktalanok nagy számáról szóló „legendák” hamisnak bizonyultak.

V. D.

Egy nyílt levél utóélete...

A közelmúltban a Központi Bizottság munkáját erősen zavaró körülményről tájékoztattam a kazincbarcikai elvtársakat, a kazincbarcikai alapszervezetet. Mint olvasható volt, határozottan kritika alá vontam Molnár Miklós elvtárs a Központi Bizottság ülésein gyakorolt „rémjárást”. Biztam a józan ész működésében, a pártért viselt felelősség elemi erővel való megjelenésében.

Gondolataimra első körben az érintettől kaptam egy barátnak nem nevezhető választ. Mondhatnám, ez benne van a dologban. A kérdés ettől még persze adott. Vajon az első választ mennyire az érintettek üzenték? Magam is merek válaszolni: semennyire!

A biztosan számításba vett melós tisztesség persze működésbe jött. Az alapszervezet vezetősége az augusztus 19-ei nyílt levelet taggyűlési napirendre vette. Ez a helyzet reményt adhatott, hogy azok az elvtársak minősítik a sokszor minősíthetetlen, akiknek a nyílt levél szólt, akik körében az alapvető politikai munkánkat kell végezni.

Szinte minden szépen alakult. Aztán a kisördög mégis belépett a folyamatba. A postás taggyűlési meghívót hozott. Hurrá, gondolhattam, érvelhetek a 21. Kommunista Kongresszus határozata mellett, kifejthetem a KB véleményét, miért is tartjuk nagyon fontosnak a Magyar Kommunista Munkáspárt névfelvételét. Gondolhattam, megismerik az elvtársak, milyen kárt is okoz a pártnak a pártellenzék működése, és egyáltalán hogyan is állunk soros feladataink végrehajtásában. A kazincbarcikai alapszervezetnek egy feladat jutott: a hétközi munkanapra, lényegében munkaidőre eső taggyűlést tegyük át egy pihenőnapra.

No ez az a nagy akadály, melyet a mi pártunk nem tud elhárítani! A titkár elvtárs szerint – akit amúgy az érintett KB-tag, Molnár Miklós – tájékoztattott: nálunk tervszerű munka folyik, az elvtársak másnapra már nem hívhatók, ezt a vezetőség sem támogatja. Sajnos a Bányászklub csak ebben az időpontban szabad. És még számtalan kifogás, hogy miért ne módosuljon a terminus, ezzel biztosítva a meghívás, a vitázás lehetőségének formalitását.

Kedves Kazincbarcikai Elvtársak!

Nekem Budapesten azt kéne elhinnem, hogy az Önök városában nincs egy étterem, kávézó, mozi, „uram bocsá” egy kocsmá, vagy netalántán a május elsejei ünnep szabadtéri területe, esetleg egy liget, ahol romantikus körülmények között, de kellő felelősséggel vitatkozunk, ahol Önök mint valamikori melósok hangot adhatnak kritikáknak.

Kedves Elvtársak!

Őszintén sajnálom, hogy a kongresszusi találkozó elmaradását követően ismét nem volt módunk kezdet fogni, egymás tekintetét testközelben érezni. Ehhez kötődően ígéretemet bírják: meghívásuk esetén ellátogatok egy „munkás” nap reményében.

Elvtársi üdvözzel:
Hajdú József

BÚCSÚZTATÓ

Már utolsó kanállal merített a gép a romhalmazból, amikor a Blaha Lujza téren várakoztunk a következő buszra. A hajdani sajtósékház felől hirtelen az ifjúságom intett felém.

Először a „fordulat éve” után jártam itt, rohamunkán. A törmeléklet lapátoltuk valamelyik folyosón, a frissen malterozott falak mentén. Aztán az érettségi után itt jelentkeztem, újságíró akartam lenni a Szabad Népnél, a párt lapjánál.

De aztán úgy hozta a sors, hogy csak 1957 őszén jelent meg az első írásom, már a Népszabadságban Rákos Sándor kötetéről, amely a Tűz udvarában címet viselte... Majd interjú a Veszprém megyei népfőnökökkel, Gimesi Györgyvel. És a többi írás következett! Például a „közúti járműprogram” népszerűsítése, problematikája, ezer gondjának megjelenítése, s közben olyan társakkal a barátság, mint Újlaki László, Rókás Sándor szerkesztőkkel, a „kék fényes” Szabó Lászlóval, Pintér Istvánnal, Kapalyag Imrével...

S nem sokkal később a kulturális rovatban E. Fehér Pál jóvoltából nyertek teret az írásaim, az üzemi, a közművelődési, a szocialista brigád-té-mákban! Itteni a barátság később A Szabadság vezető publicistájaként dolgozó Szántó Jenővel, aki nálunk Jeney E. Róbert néven írt.

Egyszóval azonos hivatás, barátság, közös küzdelem a szocialista sajtóban – az osztályrészünk. A párt lapja élen

pedig olyan nagyszerű egyéniségek, mint Friss István, Nemes Desz, Komócsin Zoltán, Berecz János, hogy csak néhányat említsék

És a sékház első emeletéről átjáró nyílt a szomszédos nyomdába, a szedőterembe, ahol a temérdek, főleg üzemi újság készült. Mint a Hajó-Daru, a Ganz-Mávag, az Izzó, a Megafon, az Orion, a Csepel Autó, az Ikarus, a Csepel aztán a Vasas (a szakszervezet lapja), az Élet és Irodalom, a Tanácsok Lapja.

Mondhatnám Kazinczy Ferencel: pályám emlékezete a visszatekintés – s rajtam kívül sok más újságíróé, nyomdászé, kiadói emberé. Még a könyvtárak, múzeumok, az otthoni polcok őrzik a megsárgult lapokat. A múlt egy darabját, krónikáját, egy szépséges történelemnek, amihez bátran nyúlhatnak a történészek, mert e sorok igazat szólnak. Hiszen nem volt kímélet, még a Népszabadság számára sem, ha tévedett, ha téves megállapítás, adat került a lapba.

Ámbár ritkán történt helyreigazítás, azt a szót pedig, hogy „csúsztatás” nem ismertük! Még ellenőrzési osztálya is volt az újságnak, ahonnan késő este, nyomás előtt hívtak fel: valóban létezik olyan, hogy művelődési központ? Miféle új terminológia ez?

A lapértékelőkön, a híres negyedik emeleti tanácssteremben heves viták dúltak: építésről, ipar- és társadalompolitikáról, szövetkezetéről, gyákról, művelődésről. S utána még sokáig a folyosókon folytatódtak. Igazi műhely volt a sajtóház, még a klub is, a „dühöngő”, a „Grosi-művek” (nyugdíjas nyomdász vezette, szolgálta ki a konyakot, nagyfröccsöt), itt nyugodott vagy hevílt tovább a szakma, a magyar újságírás színe-java.

A kommunista pártnak legfőbb hibájával értelmiségi körökben felróják, hogy e téren a régi Nemzeti Színházat a térségi szempontok miatt robbantották fel... S ha akkor nem tesszük, úgy most veri fel a környéket a robbantás dőreje, mert a Népszabadság sékház helyén épül majd a főváros legnagyobb szállodája – az egyik nemzetközi hotelánc finanszírozásában.

Mártonfy Mihály

MEGRENDELŐ

Kérem küldjenek az alábbi címre
1 példány A Szabadság bemutatósámot!*

Megrendelem A Szabadság példányát**

- havi előfizetéssel (460 Ft/hó)
- negyedévi előfizetéssel (1380 Ft/negyedév)
- féléves előfizetéssel (2760 Ft/félév)
- éves előfizetéssel (5520 Ft/év)

Név:

Cím:

* A bemutatósám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!
** Az előfizetéses megrendelést a hírlapkézbesítőnél, a Magyar Posta hírlap-ügyszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettő vagy több példány azonos címre történő postázását a Progressio Kiadó is vállalja.

Kitüntetések,

papír- és fémpénzek,
képeslapok, porcelánok
adásvétele.

VERES ÉREMBOLT,

VII. ker. Izabella utca 37.

Tel.: 322-4799

H-P: 9-17 óráig.

OLVASSA, TERJESSZE, TÁMOGASSA!

**A Szabadság Alapítvány
számlaszáma:**

OTP 11705008-20441997

VESZTESÉGEINK

Breitner Ferencné, aki 1936 óta volt a párt tagja, 87 éves korában elhunyt. *Budapest, XIV/1-es alapszervezet*

Rózsa László, aki 1945 óta volt a párt tagja, 95 éves korában elhunyt. *Miskolc, 4-es alapszervezet*

Lantos Lászlóné, aki 1950 óta volt a párt tagja, 76 éves korában elhunyt. *Karancslapujtói alapszervezet*

Szűcs Márton, aki 1951 óta volt a párt tagja, elhunyt. *Hódmezővásárhelyi alapszervezet*

Serkédi János, aki 1945 óta volt a párt tagja, 82 éves korában elhunyt. *Szentes, III. kerületi alapszervezet*

Gaal Ferenc, aki 1947 óta volt a párt tagja, 85 éves korában elhunyt. *Budapest, XV. ker. párt szervezet*

Tóth Lászlóné, aki 1958 óta volt a párt tagja, 76 éves korában elhunyt. *Budapest, XV. ker. párt szervezet*

Furták Rezsóné, aki 1945 óta volt a párt tagja, 86 éves korában elhunyt. *Budapest, III/8-9-es alapszervezet*

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK

**Hirdessen
A Szabadság
hetilapban!**

Többszöri
megjelentetésnél
kedvezményt adunk.

Várjuk
megrendeléseiket!

Részletes információ:

Huszár Zsófia

Telefon: 313-5420

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja

Felelős szerkesztő: Szabados Judit

Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.

Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423

Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.

A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;

internet cím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató

ISSN 0865-5146

Hírlapárúsítás formájában terjeszti a Lapker Rt. Budapesten és vidéken.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága,

1008 Budapest, VIII. ker., Orczy tér 1.

Előfizethető valamennyi postán, a kézbesítőknel, e-mailen:

hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: (06-1) 303-3440.

További információ: 06 (80) 444-444.

Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft,

negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft.

Szedés, törlesztés: Progressio Kft.

Nyomatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.

Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató.

A Munkáspárt internet címe: <http://www.munkaspart.hu>

Lapunkat rendszeresen szemlézi
Magyarország legnagyobb
médiatitkosítójának

»OBSERVER«

BUDAPESTI MÉDIATITKOSÍTÓ KFT.

1084 Budapest, Auróra u. 11.

Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744

E-mail: marketing@observer.hu

<http://www.observer.hu>